

JEGYZŐKÖNYV

A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNAK

1927. évi december 13-án délelőtt 10¹/₂ órakor tartott

TELJES ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak:

Wimmer Fülöp elnök, *Aigner* József, *Benedek* Pál, *Boda* Bertalan, *Czigler* Arnold, ifj. *Danner* János, *Dobóczy* József, vitéz *Kakuszi* István, *Kaufmann* Dezső, *Kertész* József, *Kis* Géza, *Marosán* Milán, *Osznovits* István, *Pick* Jenő, *Pongrácz* Albert, *Rainer* Ferenc, *Reitzer* Lipót, *Scheinberger* Antal, *Szél* Antal, *Winter* Géza beltagok, *Kertész* Miksa, *Krieger* Ferenc (Battonya), *Joanovics* Ferenc, *Lakos* Emil (Csongrád), *Piaff* Ferenc, *Szécsi* Márton (Gyula), *Kun* Mihály (Orosháza), *Fehér* József (Szarvas), *Halász* József, ifj. *Zsoldos* Ferenc (Szentés) kültagok, *Czeglédi* Lajos, *Dacsó* Arnold, *Fischer* Aladár, *Fogel* Ede, *Gábor* György, *Hirschfeld* Lipót, *Hoffer* Jenő, *Kertész* Béla dr., *Landesberg* Sándor, *Metzger* Péter, *Schatz* Izsó, *Schwarz* Manó, *Sebestyén* József, *Sós* Lajos, *Suhajda* József, *Várnay* Dezső (Szeged), *Grosz* Zoltán (Gyoma), *Tengeri* Mihály (Csongrád) levelező tagok. A kamara irodája részéről jelen voltak: *Tonelli* Sándor dr. főtitkár, *Landesberg* Jenő dr. ügyv. titkár, *Cserzy* Mihály dr. segédtitkár, *Pleskó* András fogalmazó. Kimentettek magukat: *Körmendy* Mátyás és *Vértes* Miksa alelnökök, *Back* Bernát, *Wagner* Ferenc beltagok, *Fekete* Sándor, *Kovács* Mihály, *Könyves* T. Kálmán, *Róna* Gusztáv (Békéscsaba), *Robitsek* Soma (Szarvas) kültagok, *Menyhárh* Gáspár, *Pál* Dezső (Szeged), *Szabovlyevits* Dusan (Baja) levelező tagok.

Értekezési jegyzék:

I. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

II. Elnöki bejelentések.

1. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a hus- és kolbászárúk festésének eltiltása tb. (9128/927.)

2. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete a husárusításra nem jogosult személyek alkalmi husárusítása tb. (9599/1927.)
3. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata az elemi erő felhasználásával végzett darálásnak a molnár ipar körébe utalása tban.
4. Kelemen Samu és Pulitzer József szegedi kereskedelmi alkalmazottak kitiüntetése. (10.408/927.)
5. Kokovay Mátyás hódmezővásárhelyi kereskedő kitiüntetése. (10.815/917.)
6. Aczél Géza kamarai levelező tag halála. (9998/927.)

III. Főtitkári jelentés.

IV. A nemzetközi vételekre vonatkozó egyezménytervezet ügye. (10.558/927.)

V. A kamara adatgyűjtése a kereskedelmi mérleg ügyében. (10.947/927.)

VI. A sodronyszövő ipar képesítéshez kötése. (9272/927.)

VII. Kamarai választott bíróságok elnökeinek kinevezése. (10.856/927.)

VIII. Adóügyek.

1. Kamarai felterjesztés az okirati illetékek hivatalos összeállítása tb. (10.002/927.)
2. Szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése a hus forgalmi adójának ideiglenes elengedése tb. (9614/927.)
3. Szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése a fényüzési vállalatú minősített vendéglők és kávéházak minősítési ideje tb. (10.546/927.)

IX. A munkabérfizetés áttétele szombatról a hét közepére. (11.129/927.)

X. A kamara 1928. évi költségelőirányzata. (11.151/927.)

XI. Esetleges indítványok.

I. **Wimmer Fülöp** elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri **Benedek Pál** és **Pongrácz Albert** beltagokat.

II. Az *elnöki bejelentéseket* Pleskó András fogalmazó mutatja be a következőkben:

1. Jelenti az elnökség, hogy a *hus- és kolbászárú festésének* eltiltása tárgyában a kereskedelemügyi miniszter 97.646/927. sz. a. körrendeletet bocsájtott ki. Egyes mészárosok és hentesek ugyanis az u. n. vörös kolbászárú készítésére szolgáló huspépet festik, illetőleg a kész kolbászáruat festett vízben kifőzik oly célból, hogy ezáltal az áru szín és minőség tekintetében előnyösebbnek mutatkozzék. Minthogy a rendelet szerint ez az eljárás még abban az esetben is, ha a használt festék az ártalmatlan festőanyagok csoportjába tartozik, alkalmas arra, hogy a vevőt a hus- és kolbászfélék minőségére nézve megtévevessze és az áruk romlottságát, valamint az egészségre ártalmas voltát leplezze és az ezidőszerint is hatályban levő 35.556/905. B. M. számú rendeletbe ütközik, a kereskedelemügyi miniszter utasította az iparhatóságokat, hogy az említett áruk festését ellenőrizzék és a hivatkozott rendelkezéseknek szerezzenek érvényt.

2. A kereskedelemügyi miniszter a husiparosok részéről a más foglalkozáson levő személyek *alkalomszerű husárusítása* ellen emelt jogos panaszok orvoslása céljából 101.664/927. sz. a. rendeletet bocsájtott ki. A rendelet értelmében a mészáros- és hentesipar gyakorlására nem jogosított személyek piacokon, hetivásárokon és egyéb helyeken húst kizárólag csak azokban az esetekben árusíthatnak, ha az árusítás nem iparszerűleg, hanem alkalmilag eszközölt vágások kapcsán történik. A rendelet meg-

határozza, hogy mely vágások tekinthetők alkalmilag eszközölt vágásoknak és ki mondja, hogy ezekben az esetekben a husipar gyakorlására nem jogositott személyek az általuk levágott állatok husának azt a részét, amelyet saját háztartásuk körében felhasználni nem tudnak, friss állapotban szabadon árusíthatják. Az árusításkor azonban a körülményt, hogy alkalmilag levágott állatoknak a saját háztartásukban fel nem használható husát árusítják, az eljáró husvizsgáló igazolványával az ellenőrzésre utasított hatósági közegek felszólítására igazolni tartoznak. Utasítja a rendelet az elsőfoku iparhatóságokat, hogy a megállapított korlátozások szigorú betartását kellőképpen ellenőrizzék.

3. A kereskedelemügyi miniszter *az elemi erő felhasználásával végzett darálásnak* a molnáripar körébe utalása tárgyában kibocsájtott rendeletét tudomásulvétel végett megküldötte kamaránknak. A rendelet szerint elemi erő (víz, gőz, villany stb.) felhasználásával végzett darálásra a rendelet hatályba lépésétől kezdve iparigazolványt csak azok nyerhetnek, akik az önálló ipariüzés általános feltételein kívül a molnáriparra szóló képesítésüket is megfelelően igazolják. A nem elemi erővel végzett darálás, amennyiben iparszerűen folytatják, a szabad iparok körébe tartozó tevékenységnek tekintendő, amelynek önálló gyakorlására a molnáriparra szóló képesítés igazolása nélkül is kiadható az iparigazolvány. Nem vonatkozik azonban a rendelet azokra az esetekre, amelyekben valaki elemi erő felhasználásával vagy anélkül, a saját gazdaságának céljára végez darálást, ugyszintén nem vonatkozik azokra az esetekre sem, amikor valaki a saját gazdaságának céljaira berendezett darálón egy-egy kivételes alkalommal szivességből másnak részére is darálást végez.

4. A kereskedelemügyi miniszter kamaránk előterjesztésére *Kelemen Samu és Pulitzer József* kereskedelmi alkalmazottakat, akik az Eisenstädter S. és Társai szegedi cégnél 70, illetve 40 év óta egyhuzamban szolgálatot teljesítenek, elismerő oklevéllel tüntette ki. A kitiüntetetteknek az elismerő oklevelet ünnepélyes keretek között kamaránk főtitkára nyújtotta át.

5. *Kokovay Mátvás* hódmezővásárhelyi nagykereskedőt a kormányzó ur öfömlősága érdemei elismeréséül a III-ik osztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki. A kitiüntetést a Hódmezővásárhelyi Kereskedelmi Testület díszközgyűlésén nyújtották át, amelyen kamaránk képviselőjében Klein Miksa kamarai kültag jelent meg és a kitiüntetettet kamaránk nevében üdvözölte és neki szerencsekívánatainkat tolmácsolta.

6. Jelenti továbbá az elnökség, hogy *Aczél Géza*, a Back-malom vezérigazgatója, kamaránk levelező tagja, október 20-án meghalt. A megboldogult hosszú évtizedeken át szolgálta nagy szaktudásával és fáradhatatlan munkabíráásával a magyar malomipart és ezen keresztül országunk közgazdaságát. A gyász eset alkalmából részvétünket nyilvánítottuk az elhunyt hozzátartozóinak.

Az elnöki jelentések tudomásul szolgálnak.

III. A főtitkári jelentést *Tonelli Sándor* dr. főtitkár terjeszti elő a következőkben:

A kamara székhelyén kívül a legutolsó teljes ülés óta a következő esetekben képviseltette magát:

Október 16-án *Tonelli Sándor* dr. főtitkár Budapesten a kereskedelemügyi miniszteriumban kamarai költségvetések tárgyában tartott értekezleten,

október 24-én *Pleskó András* fogalmazó Hódmezővásárhelyen ipar-testületi ünnepségen,

október 25—26-án *Tonelli Sándor* dr. főtitkár Budapesten kamarai titkári értekezleten,

október 27-én Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár Budapesten hordójelzési ügyben a kereskedelemügyi miniszteriumban tartott értekezleten,
október 30-án Cserzy Mihály dr. segédtitkár Kisteleken ipartestületi ünnepségen,

november 2-án Pleskó András fogalmazó Dorozsmán ipari ügyekben,

november 4—5—6-án Tonelli Sándor dr. főtitkár Sopronban kamarai értekezleten,

november 5-én Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár Mindszenten kémenyseprési szabályrendelet tárgyában,

november 9-én Tonelli Sándor dr. főtitkár Budapesten kamarai titkári értekezleten,

november 15-én Tonelli Sándor dr. főtitkár Budapesten köztisztviselők fogyasztási szövetkezete ügyében pénzügyminiszteri küldöttségben,

november 20—22-én Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár Debrecenben a tarifabizottság ülésén,

november 30-án és december 1-én Tonelli Sándor dr. Budapesten a pénzügyminiszteriumban,

december 11-én Pleskó András fogalmazó Békéscsabán husiparosok ülésén,

december 12-én Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár Orosházán Kereskedelmi Körben ipari közigazgatási ügyekben tartott értekezleten.

Október 13-tól a legutolsó teljes üléstől számítva december 13-ig beérkezett 2837 ügydarab, kiadatott 2158 ügydarab.

Ugyanezen idő alatt befolyt illeték P 27.090-97.

A legutolsó teljes ülés óta a kamara a következő *ipari közigazgatási ügyekben* adott elvi jellegű szakvéleményeket:

Bádgos és lakatos ipar munkaköre. Kerületünk egyik ipartestületének kérdésre közöltük, hogy a bádgos ipar munkaanyaga a fehér bádgos, vagyis az ónozott vaspléh és a sárgaréz bádgos, kisebb mértékben a fekete vashádgos, a rézbádgos és a cinkbádgos, amikből különféle edényeket, lámpásokat stb. készítenek. A lakatos ellenben nevét a lakatról vette s annak idején ez az elnevezés helytálló is volt, mert a lakat, a zár készítése volt az egyik főfoglalkozása. Manap a zárok is, lakatok is inkább gyárilag készülnek, maga a lakatos is rendszerint készen veszi ezeket s ő csak felteszi, módosítja, vagy javítja. Az olyan lakatost, aki az általa készített tárgyak kialakításában nemes izlést fejt ki, vasművesnek, műlakatosnak szoktak nevezni. Főanyaga vas, más fém csak kivételesen kerül nála munkába. A vasat — alakja szerint — a következőleg szokták osztályozni: rudvas, kerekvas, négyél vas, laposvas, pántvas, alakvas, idomvas, szögletvas, T vas, kettős T vas, Z vas vagy tetővas, markolóvas, ablakvas. A vashádgot vagy vaslemezt nagysága, vastagsága és későbbi alkalmazása szerint nevezik el lapnak, páncéllapnak. Van aztán kazánlemez, zárlemez, tetőlemez stb. A közönséges vashádgon kívül, amelyet megkülönböztetés kedvéért fekete lemeznek hívnak, van még az u. n. rogyatlan fekete lemez, a cinklemez és a fényes fehér lemez. Ezek a két ipar által használt munkaanyagok. A használt szerszámokat nem soroljuk fel. A maga szerszámait mindegyik iparosnak ismernie kell. A történt összeütközések következtében időközben megjelent néhány elvi döntvény. Így

a bádigosokra vonatkozóan: a 16.982/1888. F. I. K. M. sz. kimondja, hogy a bádigos ebbeli munkaköréből kifolyólag vaskemencék és ehhez tartozó vaslemezek árusítására is jogosult, a 772/1898. K. M. sz. elvi határozat szerint fekete pléhből vagy bádogból takaréktűzhelyeket készíthet; a 68.100/1905. K. M. sz. elvi határozat szerint nem ugyan önállóan, hanem a bádigos munkával kapcsolatosan készítményeinek teljes előállítására lakatos munkát végezhet; a 37.910/1888. F. I. K. M. sz. elvi határozat szerint a ház csatornázatának és ennek kapcsán tetőzetének befestését teljesítheti. A lakatosokra vonatkozóan: a 20.853/1904. K. M. sz. rendelet kimondja, hogy háztetők bádogolásának elvállalására, miután e munka a bádigos ipar-körébe tartozik, nem jogosultak; a 32.397/1898. K. M. sz. rendelet szerint a kerékpár javítás nem sorolható a lakatos iparhoz; ellenben az 58.503/1899. K. M. sz. rendelet szerint a géplakatos kerékpár és varrógép javításával foglalkozhatnak és a 4484/1905. K. M. sz. rendelet értelmében ugy az általa előállított, mint a másutt beszerzett gépek-elárusításával külön iparigazolvány nélkül is foglalkozhatnak; a 35.733/1904. K. M. sz. elvi határozat szerint a lakatosok gépek javításával is foglalkozhatnak és a munkaegyesítés alapján készítményeik teljes előállításához szükséges asztalos munkát is végezhetik; a 63.405/1908. K. M. sz. elvi határozat szerint a lakatos és rézműves vízvezetéki berendezések készítésével és szerelésével nem foglalkozhatnak és a 96.506/1906. K. M. sz. elvi határozat szerint rézműves munkát nem is végezhet. (9244/1927.)

Cukornak liszttel való keverése. Kerületünk egyik kihágási bíróságával közöljük, hogy a Magyar Törvénytárban olyan törvény, amely összefoglaló módon intézkednék az élelmiszerhamisítási ügyekben, — bár az utolsó huszonöt év alatt már számos kormánynyilatkozat jelent meg, mely egy ilyen törvénynek a megalkotását szükségesnek mondja és egyuttal kilátásba helyezi, — még mindig nincsen. Énnélfogva a szóbanforgó eset csak azoknak a törvényhelyeknek a figyelembe vétele mellett bírálható el, amelyek részleteikben intézkednek az élelmiszerhamisítások megállításáról.

Ezek a törvényhelyek a következők:

Az 1876. évi XIV. t.-c. (Közegészségügyi Törvény) 14. §-a, amely a következőket mondja: „Ártalmas gyümölcsnek, gombáknak, valamint minden romlott, *hamisított*, vagy ártalmas anyagokkal kevert tápszereknek és italoknak árulása, nemkülönben az ezek előállítására és eltartására szolgáló edényeknek készítése és használata tilos”.

Az 1878. évi V. t.-c. (Büntető Törvény) 314. §-a: „Aki a közfogyasztás tárgyait képező és elárusításra való szétosztásra rendelt élelmicikkek közé az egészségre ártalmas anyagot kever, vagy kevertet, ugyszintén az, aki az ekként meghamisított vagy életveszélyes élelmicikkeket elárusítás vagy szétosztás céljából boltjában vagy más áruhelyen, vagy raktárában tartja, közegészség elleni vétséget követ el és egy évig terjedő fogházzal, ezenfelül 200 koronától 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő”.

Az 1895. évi XLVI. t.-c. a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról. A törvénycikk kifejezetten csak a mezőgazdasági terményekre, termékekre és cikkekre vonatkozik ugyan, melyek 1. §-ában taxative fel is vannak sorolva és így a jelen esetben nem ilyen cikkről lévén szó, nem is alkalmazható. Mégis hivatkoztunk erre a törvénycikkre, mert a 2. §-ában oly módon definálja a hamisítás fogalmát, hogy az az első helyen említett 1876. évi XIV. t.-c. 14. §-ának alkalmazása esetén per analogiam figyelembe vehető volna.

Véleményünk szerint ugyanis az adott eset csakis az 1876. évi XIV. t.-c. idézett szakasza alapján bírálható el. A Btk. 314. szakasza ugyanis kifejezetten csak azokról az esetekről intézkedik, ha valaki a közfogyasztás tárgyát képező élelmicikkek közé az egészségre *ártalmas* anyagot kever. A cukornak liszttel való keverése bizonyos esetekben válthat ugyan ki káros hatásokat, maga a liszt azonban ártalmas hatásu anyagnak semmi esetre sem tekinthető és így ez a törvényhely elesik és csak az 1876. évi XIV. t.-c. 14. §-a alkalmazható, amely a *hamisított anyagokkal* kevert táp-

szerek és italok forgalomba hozatalát általánosságban is tilalmazza. Cukornak liszttel való keverése esetén ily természetű hamisításnak az esete forog fenn és a hamisítás tényét véleményünk szerint itt ugyanolyan értelemben kell felfogni, mint ahogy a hamisítás fogalmát a mezőgazdasági terményeknél, termékeknél és cikkeknél az 1895. évi XLVI. t.-c. 2. §-a körülírja: „Mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisítása alatt az 1. §-ban felsoroltaknak minden utánzása vagy olynemű megváltoztatása értendő, mely a fogyasztó közönséget vagy vevőt a termény, termék vagy cikk eredete, összetétele vagy minősége tekintetében tévedésbe ejteni alkalmas“.

Világos, hogy aki a cukrot liszttel keveri, ezen a módon ejti tévedésbe a vásárlót és felelősége ilyen keretben elkövetett cselekményért egyéb törvényes intézkedés híján a közegészségügyi törvény említett szakasza alapján bírálendő el.

Magától értetődőleg az adott esetben tisztázandó ténykörülmeny, hogy a cukornak liszttel való keverését ki követte el és az eljárás azzal szemben folytatandó le. (9035/1927.)

Faragott és fűrészelt fánál előzetes kikötés nélkül a termelő tartozik-e megtérítést adni? Egyik társkamara kérdésére a meghallgatott szakértőink véleménye alapján közöltük, hogy olyan kereskedelmi szokás, mely szerint „a termelő kötelezhető arra, hogy a rendelt waggon faragott fánál előzetes kikötés nélkül megtérítést adjon azért, mert — habár a waggon teljes raksúlyig kihasználható, — annak tartalma egy bizonyos a vevő által kontemplált köbtartalmat nem ér el“, sem a kamara területén, sem az országban nincsen. Egy bizonyos meghatározott köbmennyiségnek berakása a waggonba, illetőleg ilyen irányú kötelezettség megállapítása az eladó részéről csak külön kikötés mellett létesíthető.

Tény az, hogy ugy faragott, mint fűrészelt fából télen, illetve késő ősszel és kora tavasszal is kevesebb rakható be, mint nyáron. Nyáron egy 15 tonnás koci raksulya 27—28 köbméterig kihasználható, míg télen, különösen frissen döntött és faragott fából csak 22—25 köbméter rakható be. Ez köztudomású és azzal minden szakképzett fa-kereskedő számol is. (10.157/1927.)

Iparág megnevezése. Az iparigazolványban az egyes iparok, különös tekintettel a képesítéshez kötött iparokra, ugy nevezendők meg, amint azok az 1922. évi XII. t.-c.-ben fel vannak sorolva. Az iparosnak cégtábláján és üzleti iratain iparát általában ugyanugy kell feltüntetni, amint az iparigazolványán van. Nem használhat senki sem üzleti feliratain olyan szavakat vagy kifejezéseket, amelyek egyrészt a valósággal ellenkeznek, vagy valami olyan magasabb képzettségre utalnak, amely képzettséggel az illető iparos nem rendelkezik. Nem szabad tehát a teljes szakmabeli jártasságot jelölő mestercimmet olyan egyénnek használnia, akit erre a törvény rendelkezései nem jogosítanak fel. Nem szabad ezenkívül az iparág megnevezését oly módon használni, hogy abból a laikus nagyközönség azt a meggyőződést merítse, hogy ez az iparos nagyobb szakképzettséggel és szakmabeli tudással rendelkezik, mint a többi. Így nem használható a műcipész stb. elnevezés. Kivételt kell természetesen tenni abban az esetben, ha az iparágra vonatkozó megkülönböztetés az iparnak mikénti gyakorlására vonatkozik, illetőleg ha az iparos az iparnak valami speciális részét folytatja kizárólag. Ilyenek lehetnek: egyenruhaszabó, papi öltönykészítő szabó, orthopäd cipész stb., amely esetekben nem a nagyobb ipari képesítettség, hanem az a körülmény nyer kifejezést, hogy az illető iparos szakmájának egyik speciális ágával tulnyomóan foglalkozik. (9893/1927.)

Kifőzés iparszerű tevékenységnek mikor tekinthető? Kerületünk egyik kihágási bíróságával közöltük, hogy véleményünk szerint a kifőzés csak abban az esetben volna iparszerűnek tekinthető, hogy ha e ténykedésben az iparszerűség, illetve keresetszerűség elemei tényleg felismerhetők. Ha azonban a kifőzés csupán a háztartás folyamányaként jelentkezik, ugy abban az esetben az iparszerűséget megállapítani nem lenne célszerű. Hogy a háztartás folyamányaként mit tekinthetünk, közelebből meg-

világítja az alábbi példa is. Ha például egy háztartás tagjainak létszáma mondjuk 4 személyből áll, úgy abban az esetben 2—3 személy részére történő kifőzés iparnak még nem tekinthető. Az iparszerűség ez esetben tehát véleményünk szerint ott kezdőd-
 nek, hogy a kifőzést folytató egyén a kifőzés gyakorlására nagyobb mérvű felkészültséggel rendelkezik, a kifőzés gyakorlására külön alkalmazottat tart, külön helyiséget rendez be, szóval a kifőzés nem a háztartás folyamányaként jelentkezőnek ismerhető fel. Ezek szerint tehát iparszerűség és háziiparszerűség kérdése a kifőzéseknél az összes körülmények figyelembevételével esetről-esetre külön bírálendő el. (9892/1927.)

Kosár és kefeárúk árusítása vegyeskereskedők, játék- és diszműárúkereskedők által. A győri kereskedelmi és iparkamarának megkeresésére közöltük, hogy a nálunk kialakult gyakorlat szerint kosár és kefeárúk árusításával a vegyeskereskedők (szatócsok), játék- és diszműárúkereskedők külön iparigazolvány nélkül foglalkoznak. A divatárúkereskedők kosárárukat nem, ellenben kefét árusíthatnak.

A magunk részéről osztjuk azt az elvi álláspontot, hogy a kefe és kosárárúk árusítása nem tartozik szigorúan véve a fentemlített kereskedelmi ágak körébe, véleményünk szerint azonban az ezen téren kialakult gyakorlat megzavarása nem volna kívánatos. (10.187/1927.)

Önálló iparos, kereskedő másnak üzletvezetője nem lehet. Véleményünk szerint önálló iparos, illetve kereskedő, aki saját maga is üzlettel bír s azt személyesen vezeti, egyidejűleg más iparosnak, illetve kereskedőnek üzletvezetője nem lehet. Ezt különben is a 11.466/903. K. M. számú elvi határozat is kimondja. (10.560/1927.)

Szüics iparos bőrkabátok javítását, festését, illetőleg iparával kapcsolatos mellék-munkák vállalását és végzését hirdetheti-e? Közöltük a kihágási bírósággal, hogy az 1922. évi XII. t.-c. 45. §-a értelmében kétségtelen, hogy minden iparosnak joga van arra, hogy készítményeinek teljes előállításához szükséges mindennemű munkát egye-
 sítsen és ahhoz megfelelő segédmunkásokat is alkalmazzon. Mindezeknél fogva kétségtelen az is, hogy a szüics iparos, aki a szüicsmesterség gyakorlására iparigazolványt nyert, a hozzá javítás céljából vitt bőrkabátok szüicsmunkáját elvégezheti, sőt az e szüicsmunkákkal kapcsolatos bőrmunkákat (mint pl. bőrkabátok javítása vagy akár festés) is elvégezheti. Ezt a munkálatot azonban a hivatkozott törvénycikk értelmében csak azért végezheti el, mivel e munkálatok iparának folytatásával kapcsolatos-
 nak tekinthetők. Arra azonban a szüicsmester feljogosítottnak nem tekinthető, hogy az iparával kapcsolatos mellék-munkákat, mint főmunkakört tüntesse fel és azok elkészítését hirdesse és készítse. (11.591/1927.)

Tanszerződés rögtöni hatállyal felbontható-e a tanonc betegsége miatt? A tanviszony megszűnése és rögtöni hatállyal felbontása tárgyában az 1922. évi XII. t.-c. 97. §-a intézkedik. Ez a §. a tanonc betegsége esetére a tanviszonyt rögtöni hatállyal felbonthatónak mondja, ha a tanoncot betegsége a munka folytatásában a tanidő egynegyed részénél hosszabb időn át egyfolytában akadályozza, vagy a munkaadónak, családtagjainak vagy alkalmazottainak egészségét vagy életét komolyan veszélyezteti. A 78.000/923. K. M. sz. rendelet 164. §-a értelmében az elbocsájtás miatt esetleg felmerülő nézeteltérések esetében a tanonc, illetőleg törvényes képviselője a munkaügyi bíróságok előtt érvényesítheti jogait. (10.672/1927.)

Vegyeskereskedők, szatócsok tűzfát raktározhatnak és árusíthatnak-e? Konkrét kihágási ügyben közöltük, hogy a fennálló rendelkezések értelmében, még pedig ezt a 257.776/1891. K. M. elvi határozat mondta ki, a szatócsnak ipara folytatásához bizonyos mennyiségű fának készenlétben való tartására szüksége van és amennyiben a szatócs nagyobb mennyiségű fát, mint amelyre ipara folytatásához valószínűleg szüksége lehet, nem tartott, tűzifakereskedésnek jogosulatlan gyakorlása miatt nem büntethető.

A fennálló rendelkezések értelmében a vegyeskereskedő és a szatócs feljogosítottnak tekinthető mindama cikkek árusítására, amelyek a nép elsőrendű szükségleti

cikkeit alkotják. Kétségtelen, hogy a tűzifa ezek közé sorozható. Ha tehát a szatócs oly kis mennyiségű fát tart raktáron, ami elsősorban ipara folytatásához szükséges és tűzifa készletét nagyra nem növeli, úgy csak ipara munkakörében jár el, ennél fogva kihágásért nem büntethető. (11.182/1927.)

Mint ismeretes, a kamara legutóbbi teljes ülésén úgy határozott, hogy a Közalkalmazottak Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének a köztisztviselők járandóságainak lefoglalására *kizárólagossági jogot biztosító áruhitel* javaslattal szemben még egy tiltakozó lépést kísérel meg abban a formában, hogy az összes kamarák és országos érdekképviselők részvételével egy küldöttség fejezze ki aggodalmait a kereskedelem és ipar érdekeit súlyosan sértő tervezettel szemben a pénzügyminiszter és esetleg a miniszterelnök előtt. A kamara irodája elkészítette az átnyújtandó memorandum tervezetét, ahhoz az összes érdekképviselők hozzájárultak és mint a lapokban olvasható volt, a küldöttség azt Belatiny Arthur budapesti kamarai elnök vezetésével november 30-án nyújtotta át Bud János pénzügyminiszternek. A pénzügyminiszter a küldöttségnek kilátásba helyezte, hogy Genfből való visszatérése után tárgyalni fog abban a tekintetben, hogy a javaslatnak a kereskedelem és ipar által sérelmezett pontjai miként volnának módosítandók.

Hasonlóan a legutolsó teljes ülés határozatából kifolyólag felterjesztés intéztetett a népjóléti és munkaügyi miniszterhez a *munkásbiztosítás ügyének egyes szervezeti kérdéseire* vonatkozólag. Azóta az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak az 1927. évi XXI. t.-c. értelmében Országos Munkásbiztosító Intézetté való átszervezése folyamatba tétetett és január 1-től kezdődőleg már az új szerv fogja intézni a betegsegélyezés és bal- esetbiztosítás ügyeit. Erre való tekintettel az elnökség úgy határozott, hogy az új törvényről és annak gyakorlati alkalmazásáról egy ismeretterjesztő jellegű előadást tartat a kamarában. Az előadást Tonelli Sándor dr. főtitkár fogja megtartani, időpontja a lapok útján fog közhírré tétetni.

Be kell azonkívül számolni arról is, hogy a *tatarozási adókedvezmény*, amely az 1927. évi V. t.-c.-ben van lefektetve, november 30-án lejárt. Tekintettel arra a körülményre, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok következtében ezt a kedvezményt a folyó esztendei építkezési szezonban nagyon sok egyén nem tudta kihasználni, viszont minden olyan rendelkezés, amely az építkezési tevékenységet van hivatva előmozdítani, az ipar szempontjából igen fontos, a kamara az adókedvezménynek további megadására tett javaslatot a kereskedelmi és pénzügyminisztereknek.

A főtitkári jelentés tudomásul szolgál.

IV. A kereskedelemügyi miniszter közölte a kamarával, hogy a németalföldi kormány a nemzetközi magánjog kérdésében Hágában tartandó értekezlet legközelebbi ülésének napirendjébe felvette a *vételre vonatkozó egyezmény* kérdését s ennek a kérdésnek előkészítésére

tizenhat pontból álló kérdőívet állított össze. A kérdőívet a miniszter a nemzetközi kereskedelemben érdekelt cégekkel és jogi szakértőkkel való letárgyalás és véleményezés végett az egyes kamaráknak is megküldötte. A kérdőív a következő pontokat tartalmazza:

A) Néhány általános jogelvre vonatkozó bevezetés.

1. Kérdés. Abból a gondolatból kell-e kiindulni, hogy a feleknek joguk van szabadon megállapítani a törvényt, amely szerződésük anyagi érvényességét és következményeit szabályozni fogja és hogy az egyezménynek már az alkalmazandó törvényt csak arra az esetre kell megjelölnie, ha felek e tekintetben hallgatnak?

2. Kérdés. Avagy a szerződéses kötelezettségek tekintetében abból a gondolatból kell-e kiindulni, hogy a szerződések anyagi érvényességét és következményeit valamely meghatározott törvény szabályozza (például a szerződés helyének, a teljesítés helyének, avagy a szerződő felek valamelyike lakóhelyének törvénye) és hogy az a törvény állapítja meg a szerződő felek elhatározásának terjedelmét?

3. Kérdés. Kell-e különbséget tenni egyrészt a szerződés anyagi érvényessége és tárgya, másrészt annak következményei között oly módon, hogy ezeknek a materiáknak mindegyike más törvény által lehessen szabályozva?

4. Kérdés. Meg kell-e az egyezménynek kifejezetten állapítani, hogy amennyiben valamely per más államban indul meg, mint abban, amelynek törvényét alkalmazni kell, a bíró nem köteles ennek a törvénynek hatályát elismerni, amennyiben a nemzetközi jogrend ez ellen szól?

Lehetséges-e többé-kevésbé pontosan megállapítani a nemzetközi jogrend terjedelmét?

B) A vételre vonatkozó különös rész.

5. Kérdés. Mely törvényt kell alkalmazni a vételre, akár az első kérdésben, akár a második kérdésben említett rendszer esetében?

6. Kérdés. Mely törvényt kell alkalmazni, amennyiben olyan vételről van szó, amelyet az egyik fél kereskedelmének vagy iparának gyakorlásából folyóan kötött? A lakóhely törvényét-e, a főtelep helyének törvényét-e, avagy annak a helynek a törvényét-e, ahol a fiókiüzlet vagy az ügynökség van, amely a szerződést kötötte?

7. Kérdés. Kell-e különbséget tenni a vételek között, amelyeket valamely fiók, valamely képviselő vagy valamely ügynökség a saját nevében kötött és azok között, amelyeket a főtelep nevében kötöttek?

8. Kérdés. Figyelembe kell-e venni: a) azt a tényt, hogy az eladó az eladást illetőleg a vevő vételt a másik fél államában való utazás közben eszközli? b) a helyet, ahol az eladott dolgok vannak.

9. Kérdés. Kell-e különbséget tenni az ingó dolgok és az ingatlanok vétele között?

10. Kérdés. Kell-e a vétel bizonyos fajaira külön szabályokat megállapítani? Ha igen, a bírói vételeket és azokat, amelyek árverés útján történnek, a szerződés megkötésének helyén érvényes törvény hatálya alá kell-e helyezni? És ugyanezen törvénynek kell-e irányadónak lennie a tőzsdén és a vásárokon történő vételekre is?

11. Kérdés. Azokra a vételekre, amelyeket valamely börze részére, avagy valamely kereskedelmi vagy ipari testület által megállapított szerződés-minta feltételeinek megfelelően kötöttek, annak az államnak törvénye terjedjen-e ki, ahol ez a börze van, illetőleg ahol ez a testület székel?

12. Kérdés. Meg kell-e külön szabályokkal oldani azokat a kérdéseket, amelyek a levelezés vagy távbeszélő útján kötött vételi szerződésekkel kapcsolatosan merülnek fel?

13. Kérdés. Azok a vételek, amelyek döntőbíróági záradékot tartalmaznak, amelynek értelmében az esetleges vitákat valamely hivatalos vagy félhivatalos szerv (valamely tőzsde vagy kereskedelmi kamara irodája) által kijelölt bírák döntenek el, annak az államnak törvényei szerint kell-e szabályozni, amely államban ez a szerv székel?

14. Kérdés. Annak az államnak a helyi törvénye, ahova szállítás történt, állapítsa-e meg azokat a rendelkezéseket, amelyeket a hitelezőnek alkalmaznia kell, ha a szerződés nincsen kellőképpen teljesítve? Meghatározza-e egyszersmind azokat a határidőket, amelyekben belül ezeket a rendelkezéseket meg kell tenni? Avagy amennyiben az alkalmazandó törvény nem utal a helyi törvényre, csupán ezeknek a rendelkezéseknek az alakításait állapítsa-e meg.

15. Kérdés. Ajánlatos-e a kereskedelmi vételek tekintetében megelőzni a törvények összeütközését és ebből a célból ezeknek a szerződéseknek egyöntetű szabályozását beiktatni az egyezménybe?

16. Kérdés. Ha igen, egyöntetűen és teljesen szabályozni kell-e a kereskedelmi vételeket általában? Vagy a kereskedelmi vételek bizonyos fajainak (C. A. F., C. I. F. vagy F. O. B. vétel) egységes és teljes szabályozására kell-e szorítkozni? Avagy csupán azokat a következményeket kell-e egyöntetűen szabályozni, amelyeket oly feltételeknek, aminők a C. A. F., C. I. F. vagy F. O. B. a vételi szerződésekbe iktatása maga után von, vonatkozásban a kockázattal, az okmányok előadásának kötelezettségével, a tulajdon átruházásával és a felszólalási joggal?

A kérdőívet az elnökség először egy ad hoc szakbizottságnak, azután az előkészítő bizottságnak véleményezése alá bocsájtotta és a megéjtett tárgyalások alapján javasolja, hogy a teljes ülésből kifolyólag az alábbi felterjesztés intéztesse a kereskedelemügyi magy. kir. miniszterhez:

„Hivatkozással Nagyméltóságodnak november 4-ről kelt 102.675/1927. K. M. XI. sz. leiratára, van szerencsénk jelenteni, hogy a németalföldi kormányának a vételre vonatkozó egyezmény-tervezetét jogi és kereskedelmi szakértők bevonásával egy külön értekezleten, valamint mai napon tartott teljes ülésünkön letárgyaltuk és e tárgyalások alapján a következő vélemény alakult ki.

Mindenekelőtt elvi szempontból tartotta teljes ülésünk leszögezendőnek, hogy a kereskedelmi vételek tekintetében olyan nemzetközi megállapodásoknak létesítése, melyek alkalmasak arra, hogy e téren rendet teremtsenek és a különböző államok törvényeinek összeütközését kizárják, feltétlenül kívánatos és eminens módon szolgálja a nemzetközi gazdasági életnek az érdekeit. Ugyanígy megállapítandó tartotta azonban a teljes ülés azt is, hogy a kérdőívnek véleményezés céljából a kereskedelmi és iparkamarákhoz történt kiküldése elsősorban az anyaggyűjtés célját szolgálja és hogy a kamarának nem annyira az a feladata, hogy jogi természetű fejtegetésekbe bocsájtkozzék, mint inkább az, hogy a gyakorlati kereskedelemnek és iparnak a nemzetközi vételek egységes szabályozására vonatkozó nézeteit juttassa kifejezésre.

Ebből a szempontból kiindulva a kamarának a kérdőív 1. és 2. pontjára vonatkozólag a felfogása az, hogy a törvény megállapítása, amely a szerződés anyagi érvényességét és következményeit szabályozza, dispositív módon volna szabályozandó, vagyis a felekre bizassék annak kikötése, hogy a vétel során kapcsolatba jövő országok közül melyiknek törvénye, illetve melyiknek bírói illetékessége legyen irányadó. Csupán arra az esetre, ha a felek hallgatnak, szükséges az egyezménynek az alkalmazandó törvény tekintetében intézkedni.

A 3. kérdést illetőleg kamaránknál az a nézet alakult ki, hogy érvényesség tekintetében a kötési hely, következmények tekintetében pedig a teljesítés helyének törvénye legyen irányadó.

A 4. kérdés véleményünk szerint egy olyan feltételezésből indul ki, amely a választ már magában hordozza. Feltételezve ugyanis, hogy egy állam olyan jogszabályt hoz, amely a nemzetközi jogrenddel ellentétben áll, természetesnek kell tartani, hogy egy másik államban megindult per esetén az utóbbi államnak bírása nem ismerheti el a nemzetközi jogrendbe ütköző törvény hatályát. Ha ezt a létesítendő nemzetközi egyezmény kimondja, a kimondás tényével csupán egy önmagától értetődő elvet szankcionál. Ezzel szemben azonban le kell szögezni azt, hogy ma a nemzetközi jogrend terjedelmét tulajdonképpen megállapítani nem lehet, mert a nemzetközi jogrend az államok bizonyos kisebb vagy nagyobb csoportjának consensusán alapul és így valamely jogi kérdés szabályozása egyes államok szempontjából a nemzetközi jogrendbe tartozó lehet, míg más államok szempontjából nem tartozik oda.

Az 5. és 6. kérdésre vonatkozó válaszuk azonos a 3. kérdésnél kifejtett felfogásunkkal.

Ami a 7. kérdést illeti, hogy kell-e különbséget tenni az olyan vételek között, melyeket valamely fiók, képviselő vagy ügynökség a saját nevében kötött és azok között, amelyek a főtelep nevében kötöttek, a felfogásunk az, hogy a különbség igenis megteendő akkor, ha a fiók, képviselő vagy ügynökség saját céggel bír. Ellenkező esetben ugy tekintendő, mint ha a vétel, illetve eladás a főtelep nevében kötött volna.

Ebből a felfogásból kifolyólag adjuk válaszukat a 8. kérdésre is. Ha az eladó az eladást, illetve a vevő a vételt a másik fél államában való utazás közben eszközli, ez a tény ugy bírálendő el, mint ha a főtelep helyén kötött volna. Ha ugyanis a céggel nem bírő képviselő vagy ügynök kötésére, akár eladói, akár vevői vonatkozásban a főtelep helyének törvényi illetékessége ismertetik el, nem lehet más mértéket alkalmazni magának a főtelep tulajdonosának vagy meghatalmazott képviselőjének egy másik államban való utazás közben kötött ügyletére sem. Ezzel szemben azonban az eladott dolgoknak raktározási helye az ügylet szempontjából teljesen közömbös. Ha például egy magyar kenderkereskedő Jugoszláviában tárolt kenderét ausztriai utazása közben egy bécsi cégnek adja el, a törvényi illetékesség szempontjából a jugoszláv bíróság teljesen kikapcsolandó.

Ad. 9. Ingó és ingatlan dolgok vétele és eladása között feltétlenül különbség teendő. Ez a pont külön indokolásra nem szorul.

Hasonlóan nem szorul külön indokolásra a 10. kérdés, hogy a vételek különböző fajai tekintetében különbségek teendők.

A 11. kérdést illetően a természetszerű véleményünk csakis az lehet, hogy ha egy vételre vonatkozólag valamely börze illetékessége kötött ki, vagy pedig a vétel valamely kereskedelmi vagy ipari testület által megállapított szerződési minta feltételeinek megfelelően kötött meg, ugy az ilyen vételre csakis annak az államnak a törvénye lehet illetékes, ahol az illető tőzsde vagy testület székel.

A 12. kérdést illetően a levelezés vagy távbeszélő útján kötött vételi szerződésekkel kapcsolatos kérdések külön szabályozását szükségesnek látjuk. Az ilyen kötéseknek a kérdése azonban a judicaturában még távolról sincsen kielégítően rendezve és nagyon sok kontroverz pont áll fenn az egyes országok törvényi intézkedései között. Ha tehát mi a nemzetközi szabályozásnak a szükségessége mellett foglalunk állást, akkor tulajdonképpen csak egy óhajt fejezünk ki, amelyet kétségtelenül még huzamosabb ideig tartó jogi részletmunkának kell megelőznie.

A 13. kérdés felfogásunk szerint szintén önmagában hordja a választ. Ha egy vételi szerződés olyan döntőbíróági záradékot tartalmaz, hogy a szerződésből eredhető csetleges vitás kérdés valamely hivatalos, vagy félhivatalos szerv (tőzsde vagy kamara) által kijelölt bírák által döntendő el, akkor nem képzelhető el más állam törvényeinek alkalmazása, mint ahol ez a szerv székel. Technikailag lehetetlen volna kivánni egy budapesti választott bíróságtól a norvég törvénynek, vagy egy angol választott bíróságtól a magyar törvénynek alkalmazását.

A 14. kérdés első felére a válaszuk az, hogy azokat a rendelkezéseket, melyeket a hitelezőnek alkalmazni kell, ha a szerződés nincsen kellőképpen teljesítve, azon

állam helyi törvényének kell megállapítani, ahova a szállítás történt. A kérdés második része valószínűleg a fordításba csuszott elírás folytán nem eléggé világos és erre feleletet adni nem tudunk.

A 15. kérdésre adott válaszukat már a jelen felterjesztésünk elején vázolt elvi jellegű fejtegetés tartalmazza.

A 16. kérdést illetőleg kereskedelmi vételek egyöntetű szabályozását szükségesnek látjuk“.

A teljes ülés a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő felterjesztés tervezetéhez egész terjedelmében hozzájárul.

V. Tonelli Sándor dr. főtitkár ismerteti a kamara elnökségének a *kereskedelmi mérleg* kérdésében megindított akcióját. A pénzügyminiszternek hónapról-hónapra közzétett jelentései ebben az esztendőben a kereskedelmi mérleg állandó és fokozatos romlásáról számolnak be. Az esztendő első tíz hónapjában a mérleg passzivitása elérte a háromszázmillió pengőt, amihez hozzászámítva még azokat a terheket, melyeket a külföldön kontrahált kölcsönök kamata és amortizációja jelent, évente legalább 450 millióval kellene kivitelünket emelni, hogy fizetési mérlegünk aktivitása biztosítható legyen. Nekünk ugy is exportunk fokozásán kívül más eszközünk nincs mérlegünk egyensúlyának helyreállítására.

Ez a kérdés összes gazdasági köreinket egyre fokozódó mértékben foglalkoztatja. A kamara elnöksége szükségesnek látta, hogy a maga részéről ezt a kérdést szintén napirendre tűzze, még pedig abban a formában, hogy tagjaihoz és a kerület különböző vállalataihoz kérdést intézzen a saját kiviteli viszonyaikat illetőleg, kérve, hogy adandó válaszukban gyakorlati észrevételeiket és tapasztalataikat adják elő. A kérdőívek körülbelül két hete szétmentek és a válaszok egy része már befutott. Sok igen értékes és megszívlelendő észrevétel van bennük. Végleges előterjesztést tenni e tárgyban még nem lehet, az elnökségnek azonban az a terve, hogy a beérkezett válaszokat az irodával feldolgoztatja és szakok szerint csoportosítva, az illetékes miniszterek elé terjeszti.

Megjegyzi még az előadó, hogy *Pick* Jenő beltág önálló indítványt is nyújtott be a jelen teljes ülésen való tárgyalás céljából, amely azonban lényegében a külkereskedelem kérdéseit érintvén, szintén a beérkezett válaszokhoz csatoltatott.

Pick Jenő beltág hosszabb beszédben foglalkozik a külkereskedelem kérdésével és a merkantil közgazdasági élet általános jelenségeivel, melynek során részletesen ismerteti a kamarához intézett beadványának tartalmát. Ismerteti a kereskedelmi szerződések egyes rendelkezéseit, melyek valósággal lehetetlenné teszik a magyar hustermékek kivitelét, az adóztatás terén mutatkozó visszaéléseket, például azt a jogtalan előnyt, melyet az Apis nevű álszövetkezet élvez, az élő állat- és husszállítmányoknál a Budapest részére biztosított ötven százalékos kedvezményt, továbbá azt a megkülönböztetést, amely a gabonaüzletek kötésénél Budapest javára a forgalmi adó tekintetében fenn áll. Sajnálattal állapítja meg, hogy

mindezen kérdésekben a kamara sokszori felszólalása dacára nem tudott eredményt elérni. Azt tartja, hogy helyesebb volna, ha adatgyűjtés helyett a kamara elnöksége az érdekelt miniszterekkel való közvetlen tárgyalás révén igyekeznék az ipar és kereskedelem jogos kívánalmainak teljesítését kivívni.

Marosán Milán példa gyanánt említi fel, hogy a pénzügyminiszter 1920-ban azt mondta, hogy a forgalmi adó addig marad meg, amíg az állam pénzügyi egyensúlyát sikerül helyreállítani. Ez már megtörtént, de a forgalmi adó még megvan. Pick Jenőnek azt válaszolja, hogy a választásoknál bizonyos uraknak tetszett volna másként szavazni és más gazdaságpolitikai atmoszféra teremtéséhez hozzájárulni.

Kis Géza a husipar adóterheit tartja túlnehezeknek és ezen a téren kívánja a kamara közbenjárását.

Danner János beltág példák felsorolása mellett kifogásolja, hogy egyes szövetkezetek és színleges altruista alakulások olyan előnyökhöz jutnak, amelyek a többi kereskedőkre nézve komoly veszedelmet jelentenek.

Kun Mihály kültag (Orosháza) szégyenletes dolognak tartja, ha miként Pick Jenő állította, a miniszteriumok nem reagálnak a kamarák beadványaira. Megállapítása szerint az iparosok nagy többsége demokratikus érzelmű, de a választások során nem voltak abban a helyzetben, hogy érzelmüknek kifejezést adhattak volna. Sérelmesnek tartja, hogy például a fényüzési forgalmi adó tervezett reformjánál egyáltalán nem vették figyelembe az érdekképviseltek előterjesztéseit.

Joanovics Pál kültag (Csongrád) a forgalmi adó emelkedését teszi szóvá. Csongrádon előfordult, hogy kis vásároló iparosnál az átalány 4 pengőről 25 pengőre emelkedett. Ezért nem versenyképes a kisipar, különösen, ha megfontoljuk, hogy például a vidéki cipész gyakran hatodik kézből veszi az árut.

Wimmer Fülöp elnök reflektálva az elhangzottakra, megállapítja, hogy azoknak nagy része fontos volt ugyan, de belkereskedelmi vonatkozású volt és a külkereskedelmi mérleghez, amelynek kérdése e pontnál ki volt tűzve, nem volt vonatkozásban. Amit például Pick Jenő beltág mondott az ugynevezett Ripka-féle 50%-os vasuti kedvezményre, az tényleg sérelme a vidéki husiparnak s a kamara többször fel is szólalt ellene, de a külkereskedelmi mérleg alakulását nem befolyásolja, csak azt idézi elő, hogy a kivitelre szánt áru Budapesten keresztül jut a kivitelre. A kormánnyal folytatandó közvetlen tárgyalásokat illetőleg megjegyzi, hogy Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter korábban újlag rendszeresítette a miniszteriumban az ugynevezett kamarai titkári értekezleteket, melyeken a titkárok közvetlenül informálhatták a minisztert az ipar és kereskedelem kívánásairól. Hermann Miksa minisztersége idején, sajnos, csak két ilyen értekező tartatott. *Danner* János beltág által panaszolt ügyben a kamara már felírt a pénzügyminiszterhez és remélhetőleg a panasz

orvosoltatni is fog. Kun Mihály kültag szóvátette, hogy a kormány nem hallgatta meg az érdekképviselőknek a fényüzési adó dolgában tett előterjesztéseit. Erre csak annyit jegyez meg, hogy épen holnap kezdődik a pénzügyminiszteriumban az ankét a fényüzési adó dolgában. Ott fog elválni, hogy ezek az észrevételek mennyiben honoráltattak.

A felszólalásokból azt a következtetést vonja le, hogy az egész kamarai érdekeltség elérkezettnek látná az időt, hogy az államháztartás szanálása után komoly intézkedések történjenek a magángazdaságok szanálására is. Végezetül még annyit jegyez meg, hogy ha valaki a kormánnyal való közvetlen tárgyalást akarja is, az az adatgyűjtést egyáltalán nem teszi feleslegessé, sőt bárminemű komoly munkát csak adatokra támaszkodva lehet végezni. A teljes ülés hozzájárulásával kimondja a határozatot, hogy

a kamara irodája folytatja az adatgyűjtést a külkereskedelmi mérleg kérdésében és a beérkezett adatokhoz és kiválmakhoz képest fog előterjesztéssel élni az egyes szakminiszteriumoknál.

VI. *Landesberg Jenő* dr. ügyv. titkár előterjeszti, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter véleményt kér a kamarától a *sodronyszövő ipar képesítéséhez* kötése tárgyában. A közös bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy magát a sodronyt kézműiparilag előállítani amugy sem lehet, a sodronynak pedig kerítéssé történő kihuzása avagy szövése gépek és kézierő segítségével történik, mihez különösebb szakképzettség nem igényeltetik, a sodronyfontást és szövést a szabad iparok közé sorozandónak tartja, már abból a szempontból is, mivel ezzel köztudomás szerint igen sok napszámos is foglalkozik, amely körülmény a munkások foglalkoztatása szempontjából is indokolja a közös bizottság fenti álláspontját.

A teljes ülés hozzájárul a közös bizottság javaslatához.

VII. A kamara elnöksége jelenti, hogy a *szegedi kir. ítélőtábla elnöke* értesítette a kamarát arról, hogy a tisztességtelen versenyről szóló 1923. évi V. t.-c. 44. §-a értelmében a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál megalakítandó választott bíróságok elnökeiként választható ítélő bírák névsora a következő: dr. *Korpásy Gyula*, dr. *Krausz Miklós* és *Curry Richárd* szegedi kir. ítélőtáblai bíró, továbbá *Dudás Béla* szegedi kir. törvényszéki tanácselnök. Ennek folytán a választott bíróság a már korábban megválasztott bírósági tagokkal működésbe lép.

A teljes ülés tudomásul veszi az elnökség bejelentését.

VIII. 1. *Landesberg* Jenő dr. ügyv. titkár jelenti, hogy a kamara elnöksége tanulmány tárgyává tette az *okirati illetékekre vonatkozó jogszabályok* hivatalos összeállításáról szóló előadói tervezetet. Az előadói tervezet áttanulmányozása során a kamara elnöksége megállapította, hogy az előadói tervezetben megállapított illetékösszegek a kereskedelem és ipar szempontjából az eddigiekkel szemben nemcsak, hogy újabb terhet jelentenek, hanem a tervezet több esetben, még a békebeli illetékösszegeknél is jóval magasabb összegeket állapít meg, dacára annak, hogy az egyes adók és illetékek mérséklésére stb. vonatkozó 1927. évi V. t.-c. 39. §-ának (2.) bekezdése szerint: „*A jelen §-ban foglalt felhatalmazás új adó, illeték vagy díjtárgyak behozására, továbbá az adó, illeték vagy díj alapjára és mértékére vonatkozó szabályoknak oly irányban való akár közvetett, akár közvetlen módosítására, amely a jelenleginél több, illetve ahol a jelenlegi mérv a háboru előtti mérvnél kisebb, a háboru előttinél több illeték vagy díj fizetését vonná maga után, ki nem terjed*“.

A kamara elnöksége a fenti szempontok figyelembevételével a kereskedelmet és ipart érintő emeléseket az okirati illetékek minden vonalán kimutatta és kérte azok megfelelő leszállítását.

Kertész Béla dr. lev. tag szóváteszi, hogy az ilyen hivatalos összeállítások, melyeknek célja az lenne, hogy a különböző helyeken elszórt jogszabályokat összefoglalják, rendszerint emelést is tartalmaznak, amely a jelen esetben is ellenkezik az 1927. évi V. t.-c. intencióival. Ennek illusztrálására példákat is hoz fel.

Landesberg Jenő dr. felvilágosítása után

a teljes ülés hozzájárul a közös bizottság jelentéséhez.

VIII. 2. A Délmagyarországi husiparosok szövetsége a kamara útján beadvánnyal fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben azt kérte, hogy amennyiben valamely vásárolt állat után állatforgalmi adó lerovatik, a hus és annak termékeiből eredő bevételek *a további általános forgalmi adó lerovása alól* mentesíttessenek. A pénzügyminiszter a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság útján arról értesítette a kamarát, hogy mivel korábban kiadott rendelkezések a multtal szemben egyrészt az adóalap megállapításánál, másrészt pedig azáltal nyújtottak lényeges kedvezményt, hogy a vágáskor alacsonyan megállapított adóalap után esedékes általános forgalmi adó lefizetése után a huson kívül a husipari termékek úgy a vágató félnél, mint a feldolgozóknál és a közvetítő kereskedelemben mentesíttetnek az általános forgalmi adó alól, ez az adóelengedés a nagyobb városokban, ahol a közvetítő kereskedelemnek és a feldolgozó iparnak nagy szerepe van, lényeges adókedvezményt jelent. Tekintettel azonban, hogy ennek az adó elengedésnek a hatása a fogyasztói árakban ezideig megfelelően kifejezésre nem jutott, a további adócsökkentést ezidő szerint indokoltnak nem látja.

Kis Géza kamarai beltág annak a nézetének ad kifejezést, hogy a pénzügyminiszter ismertetett leiratában foglaltak felett szó nélkül elhaladni nem lehet, mert az a husiparosok igen fontos existenciális érdekét érinti. Reámutat arra, hogy a husiparosok forgalmi adója tekintetében az ország egyes vidékein ellentétes gyakorlat van érvényben, mi sem nem kívánatos, sem nem igazságos. Kéri a teljes ülést, hogy ebben az ügyben írjon fel a kamara elnöke újból a pénzügyminiszterhez, mutasson reá a fennálló anomáliákra és kérje az egyöntetű és igazságos eljárásnak minden vonalon való alkalmazását.

A teljes ülés magáévá teszi Kis Géza indítványát.

VIII. 3. A szegedi ipartestület vendéglősök és kávésok szakosztálya kérte a zenészkávéházak fényüzési vállalati jellegének esti 10 órában történő megállapítását, mely kérelmét azzal indokolta, hogy a fényüzési jelleg kezdő pontjának esti 10 órában való megállapítása a fokozottabb teher viselésére leginkább képtelen középosztály terhén könnyitene. A m. kir. pénzügyigazgatóság kamaránkhöz intézett átiratában közölte, hogy a pénzügyminiszter eleget tett a fenti szakosztály kérelmének, mi által a fényüzési vállalattá minősített kávéházaknál, a minősítés a jövőben este 10 órától kezdődik.

A kamarai teljes ülés tudomásul veszi a közös bizottság jelentését.

IX. A kereskedelemügyi miniszter arról értesítette a kamarát, hogy az országgyűlés képviselőháza november 10-én tartott ülésén a következő határozati javaslatot fogadta el: „Utasítsa a Ház a kereskedelemügyi miniszter urat, hogy az érdekeltekkel megbeszélve, a *munkabérfizetést szombati nappól a hét közepére tétesse át*“. A kereskedelemügyi miniszter megfelelő ennek a felhívásnak, kérdést intézett a kamarához, hogy a bérfizetés napjának ezen megállapítása tekintetében milyen álláspontot foglal el és kívánatosnak tartaná-e egy olyan rendelkezés kibocsájtását, amely a bérfizetés napjául a hétnek valamelyik határozott köznapját jelöli meg, avagy inkább egy olyan rendelkezést lát-e célszerűnek, amely a bérfizetés napját nem állapítja meg, hanem csupán a szombaton vagy vasárnap való bérfizetést tiltja el.

Az előkészítő bizottság foglalkozván a kérdéssel, arra a megállapításra jutott, hogy a bérfizetés napjának megállapítása tekintetében külön rendeleti intézkedés kibocsájtását feleslegesnek tartja, hanem a munkaadók és munkások közötti szabad egyezkedés tárgyának volna meghagyanó, hogy a bérfizetés a hétnek mely napján történjék. Javasolja az előkészítő bizottság, hogy a teljes ülésből kifolyólag ilyen értelmű felterjesztés intéztessék a kereskedelemügyi miniszterhez.

Tudomásul szolgál.

X. Tonelli Sándor dr. főtitkár előterjeszti a kamara 1928. évi költségeloirányzatát a következőkben:

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara költségelőirányzata az 1928. évre.

Tétel- szám	T á r g y	1927. évi előirányzat	1928. évi előirányzat
KIADÁSOK.			
I. Rendes kiadások.			
<i>1. Személyi járandóságok.</i>			
1.	Végleges személyzet illetményei ...	47 216.—	52.245.—
2.	Ideiglenes személyzet illetményei ...	13.320.—	13.985 04
3.	Rendkívüli irodai munkálatok ...	1.600.—	1.600.—
4.	Ruhailletmények ...	1.000.—	1.000.—
5.	Családi pótlékok ...	2 544.—	2.544.—
6.	Nyugdíjhozjárulás ...	4.721 60	5.224 50
Személyi kiadások összesen		70.401 60	76 598 54
<i>2. Dologi kiadások.</i>			
1.	Épületfenntartás, berendezés pótlása	2.000.—	2.000 —
2.	Hivatali és irodai szükségletek ...	10.000.—	8.000 —
3.	Postaköltségek, telefon ...	6.800.—	5.500 —
4.	Adók, illetékek, betegsegélyződíjak ...	5.000.—	9.000.—
5.	Könyvek és szaklapok ...	4.400.—	4.400.—
6.	Nyomtatványok ...	4.800.—	4.000 —
7.	Utiköltségek, napidíjak ...	8.000.—	6.000 —
8.	Kereskedelmi és ipari célok ...	24.000.—	24.000 —
9.	Illetékbehajtási költségek ...	5 200.—	5 200.—
10.	Vegyes és előre nem látott kiadások	2 000.—	2.000.—
Dologi kiadások összesen		72.200.—	70 100.—
Rendes kiadások főösszege		142.601 60	146.698 54
II. Rendkívüli kiadások.			
1.	Kegydíj ...	1.920.—	1.920.—
Rendkívüli kiadások főösszege		1.920.—	1.920.—
Kiadások összesen		144 521 60	148.618 54

Tétel- szám	T á r g y	1927. évi előirányzat	1928. évi előirányzat
BEVÉTELEK.			
Rendes bevételek.			
1.	Illetékjövedelem indokolás szerint ...	138.836·64	136.612 97
2.	Házbérfövedelem ...	4.000.—	12.000 —
3.	Védjegy és árumintalajstromozási díjak	80.—	50.—
4.	Magánérdekből kiadott bizonyítványok	480.—	500.—
Bevételek összesen		143.396·64	149.162·97
MÉRLEG.			
I.	Rendes kiadások összege ...	142.601·60	146.698·54
II.	Rendkívüli kiadások összege ...	1.920.—	1.920.—
Kiadások összesen		144.521·60	148.618 54
Bevételek összesen		143.396·64	149.162·97
Felesleg		— 1.124·96	+ 544·43

Személyzeti illetmények részletezése.
(Személyi járandóságok 1. és 2. tételszám.)

	Á l l á s	Fizetés.	Szem. pótlék	Lakbér	1928. évi összes jövedelem	Jegyzet
1.	Főtitkár	16.320	—	term.	16.320—	
2.	Ügyvezető titkár	9.780	816	2.884·80	13.480·80	
3.	Segédtitkár	4.620	—	1.406·24	6.026·24	1928. I. 1-én előlép
4.	Irodaigazgató	4.620	—	1.406·24	6.026·24	
5.	Fogalmazó	3.300	—	1.032·64	4.332·64	1927. X. 15-én előlépett
6.	Cimzetes irodafőtiszt	2.760	—	899·08	3.659·08	1927. V. 1-én „
7.	Szolga	1.320	—	term.	1.320—	
8.	Szolga	1.080	—	term.	1.080—	
Összesen		43.800	816	7.629—	52.245—	
Ideiglenes személyzet illetményei.						
1.	Főszámvevő	2.880	—	—	2.880—	szerződéses
2.	Adóügyi referens	2.880	—	—	2.880—	„
3.	Kezelőtiszt	1.980	—	676·80	2.656·80	
4.	Kezelőtiszt	1.800	—	600—	2.400—	
5.	Cimzetes könyvtártiszt	1.800	—	468·24	2.268·24	
6.	Takarítónő	900	—	—	900—	
Összesen		12·240	—	1.745·05	13.985·04	

Az 1928. évre szóló költségvetési előirányzat lényegében az 1927. év előirányzatának keretei között mozog és attól csak egyes tételeknél tér el. A kiadási oldalon a személyi járandóságok mutatnak emelkedést és pedig a végleges személyzet illetményeinél 47.216 P-ről 52.245 P-re, az ideiglenes személyzet illetményeinél pedig 13.320 P-ről 13.985.04 P-re. Ebből az emelkedésből 540 P esik a segédtitkár, 240 P a fogalmazó és 300 P a címz. irodafőtiszt esedékessé vált előléptetésére, a többi pedig kizárólag a lakbéreknek a lakbérrendeletek következtében szükségessé vált emelésére. A nyugdíjhozjárulás statutum-szerűleg a végleges személyzet járandóságainak 10%-ban lévén megállapítva, ezt a tételt 5.224.50 P-ben kellett beállítanunk. Egészben a személyi járandóságok az 1927. évi 70.401.60 P-vel szemben 76.598.54 P-ben irányoztattak elő.

A dologi kiadásokat az elnökség a folyó év tapasztalatainak figyelembevételével, melyet szükségletek szempontjából normálisnak lehetett tekinteni, 72.200 P-ről 70.100 P-re mérsékelte. Hozzászámítva a személyi járandóságokhoz és dologi kiadásokhoz a rendkívüli kiadások címe alatt szereplő 1.920 P kegydíjat, a kiadások végösszege 148.618.54 P-vel szerepel.

Ami a bevételeket illeti, minthogy az adókiivetési munkálatok ez évben idejében befejeződtek, az iroda egészen pontos számvetést tudott felállítani. A kamarai illeték fizetésére köteles adóalap az egyes adóhivatalok adatainak összesítése szerint 2.732.259.50 P, amely után a kamarai illeték 5% alapon számítva 136.612.97 P, amely a házbérfővel és más kisebb bevételi forrásokkal egyetemben 149.162.97 P-re emelkedik, vagyis ezen az alapon a jövő évi költségelőirányzat 544.43 P remélhető felesleggel zárul.

Winter Géza beltág helyesebbnek látná, ha a főtitkár lakásának értéke a költségvetésben fel volna véve, hogy így javadalmazásának összértéke megállapítható legyen. A fizetések között véleménye szerint igen nagy eltérések vannak és ezért szükségesnek látja, hogy az alkalmazottak illetménytáblázata az előkészítő bizottsági ülésen tett javaslatához képest módosítva a legközelebbi teljes ülés elé terjesztessék.

Wimmer Fülöp elnök bejelenti, hogy ez meg fog történni. Nyomatékosan hangsúlyozza azonban, hogy ha a főtitkár fizetése egy bizonyos magasabb összegben van megállapítva, a hivatalvezetőnek ez a díjazása nem jelenthet jogcímet másoknak, hogy ugyanilyen alapon kívánják a maguk fizetésének rendezését. A fiatalabb tisztviselőknél az előléptetés gyorsításáról lehet esetleg szó. A lakbéreket illetőleg megjegyzi, hogy azok az elnökség véleménye szerint már elég magasban vannak beállítva és azok további emelésére a jövő évi költségvetésben külön összeget nem kellett beállítani. A főtitkár természetbeni lakásának egyenértékét beállítani felesleges, mert ez esetben ugyanezt az összeget a költségvetés másik oldalán is szerepeltetni kellene.

Ezek tudomásulvétele mellett

a teljes ülés az 1928. évi költségelőirányzatot általánosságban és részleteiben elfogadja és azt az 5% illetékkulcs engedélyezésének kérése mellett a kereskedelemügyi miniszterhez felterjeszteni rendeli.

XI. 1. *Gombos* István beltag azt az indítványt terjesztette az elnökség elé, hogy bátyjai *Holtzer* Tivadar nagykereskedő és *Berg* János cipész-mester a kamara levelező tagjainak sorába beválasztassék. Az elnökség magáévá téve az indítványt, javasolja, hogy nevezettek kamara levelező taggá megválasztassanak.

A teljes ülés az indítványhoz hozzájárul.

XI. 2. A Keresztény Alkalmazott Kereskedők és Tisztviselők Országos Szövetségének szegedi csoportja alábbi megkereséssel fordult a kamara elnökségéhez:

„A Ker. Alkalmazott Kereskedők és Tisztviselők Országos Szövetség szegedi csoportja, azon kérelemmel akar fordulni a Nagyméltóságu Kereskedelmi Miniszter Urhoz, hogy a fűszer- és csemegekereskedések záróráját úgy mint az már több városban meg is van, esti $\frac{1}{2}$ órában kegyeskedjék megállapítani.

Ezen kérelmünket azonban nem a kereskedelmi és iparkamara, illetve a főnök urak megkerülésével akarjuk az illetékes helyre eljuttatni. Épen azért azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a Ker. és Iparkamara tekintetes Elnökségéhez, hogy kérésünket kegyeskedjék a f. hó 13-án tartandó teljes ülés elé terjeszteni.

Mivel a közönség esti fél nyolc óráig kényelmesen beszerezheti, sőt ekkorára már ugy is beszokta szerezni szükségletét és mivel a záróra mindenkire kötelező volna, ennél fogva a főnök urak anyagi kárt nem szenvednének. Épen azért mély tisztelettel kérjük az illető főnök urakat, hogy akciónkat támogatni, illetőleg ahhoz hozzájárulni kegyeskedjenek, hiszen az eredménynek áldásait ugy a főnök urak, mint az alkalmazottak egyformán élveznék“.

Az *elnökség* a kérelemnek megfelelően a beadványt indítvány formájában a teljes ülés elé terjeszti és kéri, hogy a kamarai tagok ahhoz állást foglaljanak.

Boda Bertalan beltag, mielőtt az előadott kérelemmel érdemileg foglalkoznék, a kereskedelem súlyos helyzetét vázolja, amely nyög az adóterhek alatt, küzd a hitel nehézségeivel és kénytelen a legnagyobb küzdelmet folytatni minden üzleti lehetőségért. Nem igaz, hogy aki fél nyolcig nem vette meg, amire szüksége van, azt másnap megveheti, mert például, amit az irodájából kijövő alkalmazott vacsorájára akart volna megvenni, az már a másnapi üzlet szempontjából teljesen elveszett. Az ilyen természetű kérdések csak a lokális viszonyok figyelembevételével, helyenkint szabályozhatók. A külföld nagyvárosaiban például reggel későn nyitnak, de a finomabb üzletek éjfélig vannak nyitva. Az érvényben levő rendszer, hogy helyenkint a szakmák kétharmad többséggel maguk állapítsák meg a zárási időt, véleménye szerint a leghelyesebb. A többi szakmák ilyen kérdésekben nem hivatottak dönteni.

Wimmre Fülöp elnök a maga részéről csatlakozik *Boda* Bertalan fejtegetéséhez és kéri a teljes ülést, hogy állásfoglalás vagy határozathozatal helyett ennek a kérdésnek eldöntése bizassék az érdekelt fűszer- és csemegekereskedőkre.

A teljes ülés hozzájárul az elnök indítványához.

XI. 3. *Lakos* Emil kültag (Csongrád) kéri a kamara teljes ülését, hogy járuljon hozzá a csongrádi kereskedők és iparosok abbéli kérelméhez, hogy Csongrádon a Máv. hidmérleget állítson fel, mert Csongrád megnövekedett forgalma az érdekeltség ebbéli kérelmét indokoltta teszi.

A teljes ülés hozzájárul Lakos Emil indítványához s ennek folytán az elnökséget felhatalmazza, hogy ezirányban a szükséges lépéseket tegye meg.

XI. 4. *Wimmer* Fülöp elnök az előkészítő bizottságban történt tárgyalásra való hivatkozással a kamarai alkalmazottak karácsonyi segélyét hozza szóba. Az elnökség az ügyet a teljes ülés elé terjeszti, azzal az ismételt kijelentéssel, hogy a kamara pénzügyi helyzetére való tekintettel nem hozza javaslatba az egy havi külön jutalom megadását.

Kun Mihály kültag (Orosháza) azt javasolja, ha nincs is ez az összeg a költségvetésbe felvéve, a segély ez évben is adassék meg a tisztviselőknek.

Wimmer Fülöp elnök kijelenti, hogy ha a teljes ülés a jutalmat meg is szavazná, azt egyelőre feltételesen csak előleg formájában lehetne kiízetni, mert a miniszter egy legutóbb érkezett leiratában feltétlenül fenntartotta magának azt a jogot, hogy az ilyen rendkívüli segélyek csak az ő előzetes hozzájárulása mellett legyenek kiadhatók.

Marosán Milán úgy véli, hogy a miniszter könnyebben hozzájárul a dologhoz, ha nem egy havi ízetés utalványoztatik ki, hanem a négy első tisztviselő kap 600—600 pengőt, a többiek 300—300 pengőt. Ebbe természetesen a szolgálkat is beleérti, mert gyomor tekintetében mindenki egyforma. Kimondandónak tartja azonban, hogy a kamara ezuttal utóljára folyósít karácsonyi segélyt.

Tenyeri Mihály levelező tag (Csongrád) figyelmezteti a teljes ülést, hogy hiába szavazza meg a segélyt akár egyik, akár másik formában, mert az 1927. V. t.-c. intézkedéséhez képest a miniszter az autonom testületeknél nem járulhat hozzá olyan segélyek kiutalásához, melyet az államiak nem kapnak meg.

Boda Bertalan kivételesen még ebben az évben javasolja a karácsonyi segély megadását.

Winter Géza ajánlja, hogy az elnök bocsássa szavazás alá a kérdést.

Kis Géza a *Marosán*-féle indítványt pártolja.

Wimmer Fülöp úgy teszi fel szavazásra a kérdést, hogy először azok álljanak fel, akik a karácsonyi segélyt ez évben még meg akarják adni. *(Többség.)*

Másodszor felteszi a kérdést, hogy kik akarnak egy havi fizetést kiadni karácsonyi segély gyanánt. *(Kisebbség.)*

Ennélfogva kimondja a határozatot, hogy Marosán Milán indítványához képest

a teljes ülés a négy első tisztviselőnek fejenként 600 pengő, a többi alkalmazottaknak pedig a szolgálát is beleértve 300 pengő segélyt szavaz meg, feltételezve természetesen a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulását.

XI. 5. *Gábor* György levelező tag a lapokból értesült, hogy a közigazgatási bíróság a kamarák felsőházi tagjainak választását megsemmisítette. Indítványozza, hogy a teljes ülés intézkedjék az új elektorok kiküldése tekintetében.

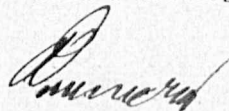
Tonelli Sándor dr. főtitkár szerint feltétlenül be kell várni az újabb választási rendelet megjelenését.

Wimmer Fülöp elnök szerint szintén korai volna még határozni, hisz még a közigazgatási bíróság ítéletének hiteles szövege sincsen meg és nem lehet tudni, hogy a kormány nem fog-e új magyarázó rendeletet kiadni.

A teljes ülés egyelőre külön intézkedést nem foganatosít.

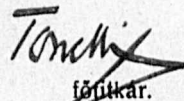
XI. 6. *Winter* Géza az ügyrend azon pontjának szigorú ellenőrzést indítványozza, hogy azon kamarai tag, aki a kamara működésében hat hónapon át nem vesz részt, kamarai tagságát elveszíti.

Az elnök kijelenti, hogy ennek a pontnak az ellenőrzésére megteszi a szükséges intézkedéseket.

K. m. f.

elnök.

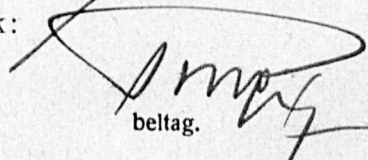

főtitkár.

Hitelesítjük:

beltag.

beltag.

C 6952

Hibaigazítás. Az október 13-án tartott teljes ülés jegyzőkönyvének 21. oldalán Kun Mihály kültag (Orosháza) felszólalása foglaltatik. Kun Mihály neve tévesen került a jegyzőkönyvbe, amennyiben a felszólaló nem ő, hanem Székács József kültag (Orosháza) volt.